

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020 - 1555

Doknr.
203540

Dato
03-03-2020

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 4. februar 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 310 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 310:

”Vil ministerens kommentere artiklen ”Rapport viser slet ikke fordele ved at anbringe børn tidligt. Men det synes Astrid Krag den gør” i Altinget 27. januar 2020, og vil ministeren især redegøre for,

- hvor mange af de unge, som er talt med i analysen, som er anbragt på grund af kriminalitet,
- og
- hvor mange af de unge, som ikke får uddannelse, der er anbragt på grund af kriminalitet?”

Svar:

Jeg står stadig ved, at resultaterne i den velfærdspolitiske analyse fra Social- og Indenrigsministeriet, der ligger til grund for artiklen i Altinget fortæller mig, at vi skal anbringe flere børn tidligt. Ud over de resultater, som diskuteres i artiklen ”Rapport viser slet ikke fordele ved at anbringe børn tidligt. Men det synes Astrid Krag den gør”, peger en række andre resultater også i retningen af, at børn, der bliver anbragt tidligt, klarer sig bedre. De resultater vil jeg gennemgå i det følgende.

Den velfærdspolitiske analyse fra Social- og Indenrigsministeriet¹ viser, at tidligere anbragte børn og unge, som blev anbragt tidligt i barndommen, klarer sig bedre på en række parametre end tidligere anbragte børn og unge, som blev anbragt sent. De tidligt anbragte børn klarer sig blandt andet bedre i uddannelsessystemet, færre ender i en ung alder på kontanthjælp og færre har modtaget en strafferetlig dom, end de unge, som blev anbragt sent. Analysens resultater bakkes op af flere andre undersøgelser:

- En analyse af anbragte børn og unges faglige niveau og udvikling i skolen, lavet af Social- og Indenrigsministeriet, viser en tydelig sammenhæng mellem alder ved første anbringelse og elevens resultater ved afgangsprøven i 9. klasse. Jo senere anbringelsen er iværksat, desto færre aflægger afgangsprøve i dansk og matematik, og desto færre får gode karakterer².
- Rambølls undersøgelse af anbragte børn og unges trivsel viser en overordnet tendens til, at jo længere et barn eller ung har været anbragt, des bedre trives

¹ Social- og Indenrigsministeriets Velfærdspolitiske Analyse nr. 23 – Hvordan klarer anbragte sig som unge voksne?

² Social- og Indenrigsministeriets Social Politiske Redegørelse 2019, kapitel 4: Anbragte børn og unges faglige niveau og udvikling i skolen.

barnet³. Dette kan indikere, at en tidlig anbringelse i sig selv har haft en positiv indvirkning på trivsel, fx ved at barnet eller den unge ikke er kommet i omfattende mistrivsel inden anbringelsen.

- En undersøgelse af forløb op til anbringelser, lavet af Social- og Indenrigsministeriet, viser, at mange børn og unge anbringes efter et længere forløb med forebyggende indsats og foranstaltninger, og at en stor gruppe børn og unge er blevet underrettet om adskillige gange i årene op til en anbringelse⁴. Eksempelvis havde en fjerdedel blandt de 12-14-årige, som fik iværksat en anbringelse for første gang i 2018, modtaget en forebyggende indsats eller foranstaltning i alle årene fra 2014 til 2017.

Det peger for mig alt sammen i retning af, at vi bør anbringe flere børn og unge i en tidligere alder, end vi gør i dag. At en anbringelse ikke skal ses som sidste udvej, men som en forebyggende indsats mod en dårlig barndom med mistrivsel og større problemer til følge.

Jeg er opmærksom på, at forskellen på, hvordan de tidligere anbragte børn og unge klarer sig, også kan være forklaret af andre faktorer end selve alderen på anbringelsestidspunktet. Den høje forekomst af kriminalitet blandt de sent anbragte kan eksempelvis hænge sammen med, at en anbringelse uden for hjemmet kan iværksættes som led i en strafferetlig afgørelse for unge mellem 15 og 17 år, som et alternativ til varetægtsfængsling i et arresthus eller afsoning i et fængsel. De udgør dog samtidig en meget lille andel af de sent anbragte.

Ser man på hvor mange af de 25-29-årige unge, som indgår i analysen, der blev anbragt som led i en strafferetlig afgørelse, drejer det sig om 249 personer ud af de i alt 5.207, som blev anbragt i alderen 15-17 år. Det svarer til knap 5 pct. af de, som blev anbragt i alderen 15-17 år, jf. tabel 1.

Tabel 1

Anbringelsesgrundlag blandt tidligere anbragte i alderen 25-29 år i 2018 efter alder ved anbringelse

	Under 15 år	15-17 år
	----- Antal -----	
Anbringelse efter serviceloven	10.167	4.958
Anbringelse efter strafferetlig afgørelse	0	249
	----- Pct. -----	
Anbragt efter serviceloven	100	95,2
Strafferetlig anbringelse	0	4,8

Anm.: Omfatter alle i alderen 25-29 ultimo 2018, som tidligere har været anbragt uden for hjemmet, og som indgår i befolkningsregistret d. 1. januar 2019. Alderen angiver barnets eller den unges alder på anbringelsestidspunktet ved første anbringelse. Personer, som i anbringelsesregistret mangler informationer om tidspunkt for iværksat anbringelse, er ikke med i opgørelsen. Anbringelser efter serviceloven omfatter anbringelser med samtykke efter § 52 stk. 3.7 og anbringelser uden samtykke efter § 58. Strafferetlige anbringelser omfatter anbringelser uden for hjemmet som led i en ungdoms-sanktion jf. straffelovens § 74a, afsoning jf. straffefuldbyrdelseslovens § 78 stk. 2, og surrogat for varetægtsfængsling jf. retsplejelovens § 765.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Langt størstedelen af anbringelserne blandt de unge sker altså af socialretlige årsager, og ikke på baggrund af en strafferetlig afgørelse. Kriminel adfærd hos et barn eller en ung vil ofte være et tegn på, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Kom-

³ Rambøll (2018). Anbragte børn og unges trivsel 2018.

⁴ Social- og Indenrigsministeriets Velfærdspolitiske Analyse nr. 22 – Forløb op til en anbringelse.

munen kan iværksætte støtte, der kan spænde fra en kontaktperson, støtte i hjemmet til en anbringelse uden for hjemmet.

Ser man på de kommunale sagsbehandleres angivelse af årsager til en anbringelse efter serviceloven blandt de unge i analysen, er der relativt få, som blev anbragt på baggrund af kriminalitet⁵. Ingen af de unge, som blev anbragt inden de fyldte 12 år, har kriminalitet som en udslagsgivende årsag til anbringelsen. Blandt de, som blev anbragt i alderen 12-14 år, var det 5 pct. mens det blandt de 15-17-årige var 15 pct., jf. tabel 2.

Unge, der er anbragt på baggrund af en strafferetlig afgørelse eller kriminel adfærd, udgør altså en mindre del af statistikken.

Hvis en sagsbehandler har angivet, at kriminalitet hos barnet eller den unge er en udslagsgivende årsag til anbringelsen, betyder det samtidig ikke nødvendigvis, at kriminalitet er den eneste årsag til at anbringe barnet eller den unge uden for hjemmet. Beslutningen om en anbringelse er en helhedsvurdering af barnet eller den unges situation og behov for støtte. Det er eksempelvis oplagt, at kriminalitet kan hænge sammen med mistroivsel, herunder at forældrene ikke har formået at sikre den tilstrækkelige omsorg og udvikling for barnet.

Tabel 2

Kommunernes angivelse af årsag til anbringelse af tidligere anbragte i alderen 25-29 år efter alder ved anbringelse, pct.

	Kriminalitet hos barn eller den unge, pct.
0-2 år	0
3-5 år	0
6-8 år	0
9-11 år	0
12-14 år	5
15-17 år	15

Anm.: Omfatter alle i alderen 25-29 ultimo 2018, som tidligere har været anbragt uden for hjemmet, og som indgår i befolkningsregistret d. 1. januar 2019. Alderen angiver barnets eller den unges alder på anbringelsestidspunktet ved første anbringelse. Personer, som i anbringelsesregistret mangler informationer om tidspunkt for iværksat anbringelse, er ikke med i opgørelsen. Det bemærkes, at kommunerne kan angive mere end én årsag til anbringelsen.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

I forhold til spørgsmålet om, hvor mange af de unge i analysen, der ikke har færdiggjort en uddannelse over grundskoleniveau, og som er anbragt på grund af en strafferetlig afgørelse, kan jeg oplyse, at det drejer sig om 196 unge. Dette svarer til 2,1 pct. af de i alt 9.353 unge, som har grundskole eller derunder som højest fuldført uddannelse, jf. tabel 3.

⁵ Det bemærkes, at der er betydelig usikkerhed forbundet med kommunernes registrering af årsager til anbringelse, blandt andet er der for størstedelen af de tidligt anbragte børn og unge i analysen ikke angivet nogen årsager til anbringelsen. Dette kan skyldes, at der ikke gennem hele perioden har været krav om registrering og indberetning af anbringelsesårsag.

Tabel 3**Anbringelsesgrundlag blandt tidligere anbragte i alderen 25-29 år i 2018 efter uddannelsesniveau**

	Har gennemført en ungdomsuddannelse	Har ikke gennemført en ungdomsuddannelse
	----- Antal -----	
Anbragt efter serviceloven	5.967	9.157
Strafferetligt anbragt	54	196
I alt	6.021	9.353
	----- Pct. -----	
Anbragt efter serviceloven	99,1	97,9
Strafferetligt anbragt	0,9	2,1
I alt	100,0	100,0

Anm.: Omfatter alle i alderen 25-29 ultimo 2018, som tidligere har været anbragt uden for hjemmet, og som indgår i befolkningsregistret d. 1. januar 2019. Alderen angiver barnets eller den unges alder på anbringelsestidspunktet ved første anbringelse. Personer, som i anbringelsesregistret mangler informationer om tidspunkt for iværksat anbringelse, er ikke med i opgørelsen.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Med venlig hilsen
Astrid Krag